

Livet kan ikke genbruges

Købelykken er en kortvarig, kemisk camouflage, der ofte ender i dårlig samvittighed og behov for at tjene mere. Lad os slippe rattet og bruge livet i stedet for at forbruge.

Individualismens egocentrering er blevet som et stort, klodset bumletog uden bremses. Vi elsker os selv ihjel i forsøget på at nå forjættede mål via et liv på skinner. Uden at have den ringeste anelse om, hvad og hvor målet egentlig er. Ligger det overhovedet på vores linje? Eller kører vi på et sidespor? Vi har så travlt med at nå endestationen, at vi glemmer noget væsentligt: Bag stop-skiltet venter døden. Og den er der ikke meget grin ved.

Det er vejen til livets remise, der er interessant. Så er det ikke bedre at standse op, tage den med ro og se sig omkring? Stige af bumletoget og gå? Man når at se mere ved en lavere hastighed. Det ved alle. Alligevel lader de fleste til at have glemt, hvordan man bremser. Eller også bliver de skubbet i ryggen af atten andre, der stæser af sted i blinde, mens de selv febrilsk forsøger at holde hælene i jorden.

Der er så mange spændende muligheder for at skabe nye, gammeldags former for arbejde

I en overophedet verden af stress og utopiske drømme om perfektion er det på tide, vi hælder mindre kul på dampkedlen og lader den øredøvende buldren blive en sagte tøffen. Stille og roligt.

Lad os forestille os, hvordan verden kunne se ud her oppe i vores rungende romantikforladte Norden, hvis vi satte tempoet ned og blev mere menneskelige. Hvis vi holdt op med at tro på storindustriens og bankernes mantra om, at vi skal redde verden ved at forbruge den. Hvis vi holdt op med at slavebinde os selv i troen på lønarbejdet som en slags pseudoreligion.

Der er så mange spændende muligheder for at skabe nye, gammeldags former for arbejde. For at ændre vores økonomi. For at få mere tid til at slentre nysgerrige gennem livet. Opleve livet. I stedet for at forbruge det og smide det væk.

Bymidten bugner af kollapsede butikker og skilte med lokaler til leje. En broget flok kommende butiksindehavere er klar til at skrive kontrakter på en håndfuld af dem. Men her bliver ingen nye kædebutikker eller vinduer fulde af ny asiatisk import. Der bliver genbrug. Og nybrug.

Fyraftensloppemarkedet Ulveloppen åbner i en lille butik med stort lager. Tyve borde skal stå ude i det store baglokale og lejes billigt ud, så alle byens folk får mulighed for at sælge deres brugte eller hjemmelavede ting fra gemmerne.

I Ulveloppens lille butiksdelt, som kunderne kommer til at gå ind igennem, er det planen at bygge en smart bardisk af gamle europapaller og servere økologiske hotdogs og saftvand uden dikkedarer. En service til dem, der ikke har nået at lave mad.

En af de større butikker bliver inventarmaleren Skrot er Godt. Der kan man få malet sine kedelige, ridsede og gulnede småmøbler, billedrammer og urtepotter eller aflevere de gamle og købe andre nymalede ting med hjem. Her bliver også holdt weekendworkshops for dem, der vil lære at renovere og male deres skrot selv.

Overskydende urtepotter fra Skrot er Godt og Ulveloppen afleveres hos Drivhus-affekten, en gammel grønthandel, hvor folk kan komme med frø, stiklinger og aflæggere af planter, de har hjemme i haven, drivhuset og vindueskarmen. Planterne markeres med sælgerens kode og en fast pris inden aflevering. Butikken tager tyve procent i formidlingsafgift. Planteavleren får resten.

Pode-panikkens lokaler er der allerede skrevet kontrakt på. Omlakerede børnecykler i alt fra gladgrøn til kullerlilla står i en sirlig række. Dæk mod dæk med nyvaskede barnevogne fra fem forgangne årtier. Sko og støvler med nye indlæg til nye fødder fylder et par reoler ved siden af den størrelsesinddelte overtøjsophængning. Her sælges alt det, der kan få selv den mest velforberejdede forælder til at svede, når børnenes vækstkurve fiser op over lønstigningen som et kreditsøgende missil. Nyt liv spirer i byen.

Bilværksted stod der med afskallet blegrød maling på den betongrå, pudsflagede mur. Det er flere uger siden nu. Nu står der 'Værksted for ældre motorkøretøjer – rugbrødsmotorer inkluderet'.

Bygningen er spartlet lækker og malet hvid. Teksten er mørkeblå. Udenfor holder tre gamle biler med moderne 'Til Salg'-skilte i forruden. I det store udstillingsvindue står en Nimbus motorcykel fra 60'erne og et skilt, der opfordrer folk til at fotografere deres gamle biler, cykler og andet transportrelateret hjemme i garager og andre gemmer og lade firmaet formidle dem til nye ejere. 'Lad gammelt stål få nye mål!', står der som slogan.

På den anden side af gaden står en førtidspensioneret værktøjsmager og hans arbejdsløse søn og kigger på et forladt hus, der har været til salg i over et år. Det er byens gamle smedje. Et

dødsbo fuldt af udforsket potentiale. Far og søn har allerede talt med ejerne af det nye bilværksted. De vil gerne samarbejde. Nu skal der handles hus, så de kan begynde at renovere gamle bildele i den nedlagte smedje, mens de frisker bygningerne op til fordums glans med gamle materialer og genbrugt tegltag. Mægleren er på vej.

De større børn skal være med til at bygge hønsegårde på skolerne

På flygtningegårdens marker vokser kartofler og jordbær. I den gamle grisestald lyder hammerslag og savtræk fra de unge mænd, der er ved at omdanne stalden til landsbybutik. De lyserøde grise er slagtet og en flok sortbrogede er købt ind og sat ud for at kultivere jorden ved den kommende juletræsplantage. Vindueskarmene i byen er fulde af spirende grantræsfrø. Lokalforeningen deltager i projektet og har delt frø ud i alles postkasser. De små planter skal gro i plantagen og sælges i landsbybutikken.

Inde i gårdens køkkenlænge bliver der bagt syriske brød side om side med danske rugbrød fulde af nabo Karens gode surdej. De taler om at åbne en lille restaurant med dagens ret som hentemad. Der er over seks kilometer til det nærmeste pizzeria, og det vil være dejligt at have noget meningsfuldt at lave.

Høns er guld. Æg er sølv. Og hønselort er bonusbronze, der gøder dine afgrøder. Sådan lyder sloganet i foreningen Havehøns. Alle skal kunne holde høns i haven, og for at undgå følelseskvaler ved middagsbordet har de skabt et netværk af hærdede hjemmeslagtere, der kører ud og slagter madklare kyllinger. Efter aftale kan der byttes mellem naboer, så folk slipper for at plukke og spise noget, de har givet et navn. Foreningen er også ved at opbygge et netværk af værksteder, der holder kurser og bygger hønsehuse og hegn på bestilling.

Men deres vigtigste opgave bliver at undervise alle skoleklasser i hønsehold. De større børn skal være med til at bygge hønsegårde på skolerne. De mindre skal passe små haver med planter til foder. Æggene ender i skolekøkkenet, og om sommeren får de frivillige hønsepassere lov til at tage æggene med hjem.

De modigste rektorer, der råder over større arealer, skaffer også en flok får. Ulden bliver til håndarbejde, og dyrenes pleje bliver til naturvidenskab.

At dyrke krydderurter og bygge små solvarmeanlæg er faste punkter på det nye, naturlige skoleskema. Ligesom undervisning i empati og kultur. Hvem er vi? Hvem er de andre? Og hvorfor?

I den gamle og for længst nedlagte byskole bydes der på boller og børnehavesnak til tonerne af klirrende kaffekopper. Børnene spiller rundbold og fodbold ude på den gamle græsplæne.

Forældrene er ved at starte deres egen pasningsordning. De har fået nok af stressede børn, underbemanding og lukkedage i børnehave og fritidshjem. Og de har regnet på, hvor mange timer de kan gå ned i tid for de penge, de betaler for institutionspladserne. Nogle er arbejdsløse, et par stykker er på forældreorlov, og andre arbejder del- eller heltid. Fælles for dem alle er, at de ser det som en mulighed for at være sammen med deres egne børn på en helt ny måde og tager så mange timer og dage, som de har mulighed for. Selv weekenderne bliver dækket ind. Til glæde for dem med skæve tider.

Flere af forældrene er håndværkere og glæder sig til at lære de større små børn at bygge fuglekasser og reparere cykler. Vilde planer om at skabe en naturlegeplads hvirvles op i luften.

Efter et par timer har forældrene et skema klar med dobbelt så mange voksne per barn som i en kommunal institution.

Sidste store skridt er at undersøge, om de kan få tilskud af kommunen. Hvis de kan det, kan de ansætte en kokekone og hyggetante m/k på deltid til at lave mad til børnene i husets store patinaprydede køkken.

Så langt, så godt. Er ovenstående en flok feberfri forfatterfantasier? Eller fremtiden? Det er vores valg. Vi kan sagtens flytte fokus fra vores fællesskabsforladte forventninger til forbrug og fremdrift som frihedsskabende. Men vi skal beslutte os for at gøre det. Det sker ikke af sig selv.

Hvorfor har vi glemt, at almindelige mennesker er vigtigst? Håndværkere. Landmænd. Små entreprenører. Skjulte, skabende kræfter. At være dygtig til noget helt normalt er utrolig værdifuldt. Det er almindelige mennesker, der får livet til at fungere. Fine forsider på modeblade bager ikke brød. En debat i folketingsalen maler ingen mælk. Facebook bygger ingen billige boliger.

I en mere jordnær verden, hvor ingen dyrker det ydre, er ekstreme mennesker ligegyldige. Storindustrier, rigdom og perfektion mister sin opblæste status, hvis man skaller løgets lag af. For løg er også løg inderst inde. Og overfladen er uspiselig.

Men tør vi pille skallen af? For det er de rige og magtbegærlige selvfølgelig ikke interesserede i, at vi gør. De vil ikke ned fra deres piedestaler. De vil have vores opmærksomhed og vores penge. De vil have, at vi skal drømme om at være som dem. For hvis vi ikke længere vil være som dem, kan de ikke længere få os til at dyrke deres interesser. Dermed mister de deres magt.

Vi stræber efter forbrugstunge liv i luksus. Fordi vi har ladet os narre til at gøre det. Vi overser, at vi helt overflødigt ødsler vores liv bort til fordel for højtlønnede direktører og oppustede idoler via vores overfladefokuserede perfektionsjagt. Kendte mennesker blander os med tryllebindende mediebilleder og bilder os ind, at de har det bedre end os. At de er bedre end os.

Vi kan komme langt ved at ignorere magtfulde narcissister, der vil ensrette os og skabe os i deres eget billede

Det er energityveri på allerhøjeste mulige plan. De stjæler vores glæde. Minimerer os til håbløse drømmere. Blot for at leve deres egne liv så let som muligt.

Vores fremtidige overlevelse som mennesker ligger i at frigøre os fra den industrielle illusion. Illusionen om, at vi kan købe os til en lykke, andre bilder os ind at besidde. Det kan vi ikke. Syv milliarder mennesker kan ikke være rige og berømte. Syv milliarder mennesker kan ikke bo i hovedstæder og leve af at blogge.

Syv milliarder mennesker kan derimod ødelægge kloden på et øjeblik. Og de kan alle blive værdifulde på et lige så kort øjeblikke, hvis vi husker at værdsætte selve menneskeligheden. Det indre i stedet for det ydre.

Mennesker er fra naturens hånd fantastiske, unikke individer fulde af potentiale. Vi behøver ikke leve som solitære klippeøer uden flokmentalitet for at være noget særligt. Det er vi bare.

Vi kan komme langt ved at ignorere magtfulde narcissister, der vil ensrette os og skabe os i deres eget billede. De handler altid ud fra egne interesser. I vores navn.

Køb denne nye drik fra vores firma, så bliver du sund og lykkelig. Skrot din gamle teknologi og køb ny fra os, så bliver du moderne og lykkelig. Køb vores mærkevare, så bliver du lige så smuk og lykkelig som personen på vores photoshoppede forside. Pjadder. Købelykken er en kortvarig, kemisk camouflager, der ofte ender i dårlig samvittighed og behov for at tjene mere. Arbejde mere. Løbe hurtigere gennem livet.

Hvorfor drømmer du om flere penge? For at få dækket dine behov eller for at kunne købe undværlige ting? Har du tænkt over, om du egentlig hellere ville arbejde mindre?

Skal man absolut dække sit bord med ens tallerkener? Eller kan man købe to dusin forskellige gamle på loppemarkeder og holde både hverdag og fest med 'gæt dagens service' som fast indslag? Skal man absolut have en græsplæne at slå i sin have? Eller kan man så engblomster til bierne og lægge kartofler til sit vintermos på hele molevitten?

Skal man absolut spise tillavede madretter med navn hver dag? Eller kan man rode rester og rariteter ud af skabe og skåle en gang om ugen og lave sit eget freestyle madmix?

Vi er så hjernevaskede med, hvad der er perfekt og rigtigt, at vi er blevet helt ude af stand til at holde tempoet nede og bære os bæredygtigt ad.

Sæt forbruget ned. Genbrug. Dyrk haven eller altankassen. Behold en gammel bil og undgå lån. Rejs kortere længere. Har du børn, du gerne vil være mere sammen med? Tid er penge. Men hvad er penge værd uden tid?

Når du står og ser på en ny, smart gasgrill til 6.000 kroner, så tænk på, at det har krævet en masse ressourcer at producere den. Og du har nok arbejdet mindst en uge af dit liv for at tjene pengene til at købe den for. Hvad med at starte et lille firma, der skærer gamle tønder op og laver store, mandlige griller af allerede brugte materialer? Gamle bageriste fra skrottede ovne kan genbruges som grillriste. Og morfars gamle papegøjetang som koteletvender.

Pludselig er du ikke længere konsument. Du er producent. Du gør nytte.

Du kan ikke genbruge dit liv. Hvis du vil nyde udsigten, så er det nu.